

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De oorlog in het museum: Herinnering en verbeelding

Somers, E.L.M.

Publication date
2014

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Somers, E. L. M. (2014). *De oorlog in het museum: Herinnering en verbeelding*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

De Nederlandse oorlogsmusea staan op een omslagpunt en zullen zich moeten oriënteren op nieuwe benaderingen, zowel wat vorm als inhoud betreft. Met het wegvallen van de generatie die de oorlog heeft meegemaakt, zal de herinnering aan de jaren '40-'45 op een andere, indirecte wijze worden overgedragen. Vanuit een historisch perspectief is in dit onderzoek geanalyseerd hoe musea door de jaren heen invulling hebben gegeven aan hun taak en functie in een veranderende samenleving en hoe de gemusealiseerde weergave van de oorlog zich in de loop van de tijd heeft gewijzigd. Daarbij zijn van invloed het veranderende beeld van de oorlog, de toe-eigening van het verleden, de betekenisgeving door wisselende herinneringsgroepen en de invloed van traditionele en nieuwe actoren. Het onderzoek richt zich op een viertal thema's:

- de betekenis van het (materiële) erfgoed, zoals aanwezig in de oorlogsmusea;
- de politieke herinnering van de oorlog, ofwel de 'boodschap' die de musea uitdragen;
- het lokale en regionale belang van de musea;
- de veranderende verbeelding van de oorlog, zoals deze vorm kreeg in concrete museale presentaties.

Uit het onderzoek komt naar voren dat Nederland 83 musea telt die de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog als hoofdonderwerp hebben. Een groot aantal van de huidige oorlogsmusea (ruim 40%) is na het jaar 2000 opgericht. Dit zijn veelal kleinere, particuliere musea die vooral gericht zijn op de lokale en militaire geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Voorts blijkt dat de publieke belangstelling voor de bezettingsjaren de laatste jaren spectaculair is toegenomen.

Met het wegvallen van de generatie die de oorlog heeft meegemaakt zal de herinnering aan de jaren '40-'45 op een andere, indirecte wijze worden overgedragen. Nadat in de jaren negentig de nadruk werd verlegd naar het herdenken en het vormgeven van de herinnering aan de vervolging en terreur van de oorlog, is het accent van de verbeelding van de oorlog sterk komen te liggen op de 'authenticiteitsbeleving'. Naast de sterk individueel gerichte historische ervaringen door het contact met het authentieke object of met de oorspronkelijke locatie wordt steeds meer de beleving opgeroepen door een geësceneerde historische werkelijkheid met behulp van geregisseerde verhalen en reconstructies. 'Ervaar en beleef' lijkt steeds meer het motto.